

Nr 19.

Av herr **Tjällgren m. fl.**, om restitution till Västernorrlands läns landsting av viss stämpelavgift.

Sedan Västernorrlands läns landsting för vinnande av lagfart å ett genom gåvobrev förvärvat jordområde i Örnsköldsviks stad, avsett till sjukhusområde, nödgats erlægga stämpelavgift med 6,077 kronor samt denna stämpelavgift beräknats å fastighetens efter sjukhusets uppförande åsatta taxeringsvärde, 600,000 kronor, i stället för å fastighetens värde vid tiden för gåvobrevets överlämnande, har landstingets förvaltningsutskott på sin tid och med åberopat stöd av innehålllet i 21 § kungl. förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften uti underdånig framställning hemställt, att Kungl. Maj:t ville med hänsyn till omständigheterna i målet förordna om restitution av vad landstinget kunde befinnas hava erlagt för mycket i stämpelavgift.

Genom resolution den 20 juni 1930 har emellertid Kungl. Maj:t efter statskontorets hörande funnit den gjorda ansökningen ej kunna bifallas.

Vid sådant förhållande och då av motiveringen till nämnda beslut synes framgå, att detsamma grundats på huvudsakligen formella skäl, har inom landstinget uppkommit fråga att fullfölja ärendet genom framställning till riksdagen.

I anslutning härtill och med hänvisning till innehålllet uti härjämte fogade handlingar tillåta vi oss sålunda hemställa,

att riksdagen med hänsyn till i ärendet föreliggande omständigheter och förhållanden prövade skäligt medgiva, att Västernorrlands läns landsting må erhålla restitution av vad landstinget uti förevarande ärende kan befinnas hava erlagt för mycket i stämpelavgift.

Stockholm den 19 januari 1931.

L. Tjällgren.

Ivar Vennerström.

J. G. Waller.

Utdrag ur Västernorrlands läns landstings handlingar år 1930.

Enligt § 152 i 1929 års landstingsprotokoll har landstinget i samband med behandlingen av inkomst- och utgiftsstat för länslasarettet i Örnsköldsvik beslutat uppdraga åt förvaltningsutskottet att pröva möjligheten av att till landstinget återvinna det belopp, som landstinget kunde finnas hava erlagt för mycket för lagfartsstämpel å fånget av tomtområdet för tuberkulossjukhuset i Örnsköldsvik.

Med anledning härav har förvaltningsutskottet den 15 april 1930 avlåtit följande underdåniga framställning:

Sedan Västernorrlands läns landsting för vinnande av lagfart å ett genom gåvobrev förvärvat jordområde i Örnsköldsviks stad, avsett till sjukhusområde, nödgats erlägga stämpelavgift med 6,077 kronor samt denna stämpelavgift beräknats å fastighetens efter sjukhusets uppförande åsatta taxeringsvärde, 600,000 kronor, i stället för å fastighetens värde vid tiden för gåvobrevets överlämnande, får landstingets förvaltningsutskott härigenom i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t prövade skäligt att med hänsyn till omständigheterna i målet förordna om restitution av vad landstinget kan befinnas hava erlagt för mycket i stämpelavgift.

Till motivering av denna framställning åberopas innehållet uti en av landstingsdirektören uppsatt och härjämte bilagd redogörelse för ärendets handläggning jämte därmed förknippade omständigheter.

Beträffande värdet av fastigheten vid tiden för densammas överlämnande till landstinget torde detta icke kunna sättas högre än 100 kronor per hektar, varigenom fastighetsvärdet vid stämpelbeläggningen rätteligen bort beräknas till 3,500 kronor. Området, som lämpligen ej kunde användas för annat än sjukhusändamål, bestod av råmark, som på sin tid beräknades draga en kostnad av 75,000 kronor i dränering och plantering för att kunna tagas i anspråk för avsett ändamål.

I framställningen åberopade redogörelse var av följande lydelse:

Vid sammanträde med direktionen för länslasarettet i Örnsköldsvik den 27 mars 1929 anmälde sysslomannen vid nämnda lasarett, att lagfart vunnits å den inom rådstuvurättens i Örnsköldsvik domvärjo belägna delen av tuberkulossjukhusets tomtområde, och belöpte sig kostnaden för nämnda lagfart till 6,077 kronor.

Med anledning härav uppfördes beloppet ifråga i lasarettets utgiftsstat för år 1930, därvid i samma utgiftsstat jämväl upptogs ett belopp av 1,000 kronor för lagfart å den inom Själevads och Arnäs tingslags domvärjo belägna delen av sjukhusområdet ifråga.

Sjukvårdsutskottet vid 1929 års landstingsmöte gjorde gällande, att lagfartskostnaden bort utgå å den obebyggda tomtens värde vid tidpunkten för densammas förvärvande och således ej å den bebyggda fastighetens värde. Då emellertid stämpelbeläggningen av ifrågavarande fång ej överklagats inom härför fastställd tid, ansåg sig utskottet böra tillstyrka det begärda anslaget av 6,077 kronor. Vad därefter anginge beräknade lagfartskostnaden för det inom Arnäs socken belägna sjukhusområdet, föreslog utskottet, att anslaget härför måtte nedsättas från 1,000 till 200 kronor, vilket allt vann landstingets bifall. I anslutning härtill beslöt landstinget uppdraga åt förvaltningsutskottet att pröva möjligheten av att till landstinget återvinna det belopp, som landstinget

uti berörda ärende kunde finnas hava erlagt utöver vad som varit oundgängligen nödvändigt.

Emellertid hade förvaltningsutskottet redan tidigare uppmärksammat ärendet och den 29 juli 1929 beslutat att i särskild ordning låta undersöka, huruvida i det föreliggande fallet lagfartsstämpeln vore rätt beräknad, i vilket sammanhang bemyndigande lämnades landstingets kamrerare att vidtaga nödiga åtgärder för erhållande av restitution av eventuellt för högt erlagt stämpelbelopp. Det befanns emellertid, att besvärstiden för talans anhängiggörande i kungl. hovrätten redan vid angivna tidpunkt gått till ända, och sedan borgmästaren G. Åkerblom i Örnsköldsvik, vilken handlagt lagfartsärendet ifråga, i början av år 1930 avlidit, har intet åtgjorts i saken.

Vid förnyat övervägande av detta ärende har med ledning av tillgängliga handlingar och vunna upplysningar inhämtats följande:

1:o) Det sjukhusområde om ca 35 hektar, varom nu är fråga, har redan år 1925 av Örnsköldsviks stad med äganderätt och utan betingad ersättning överlämnats till landstinget för uppförande av ett tuberkulossjukhus;

2:o) Sedan landstinget år 1925 lämnat tillstånd för lasarettsdirektionen i Örnsköldsvik att under år 1926 påbörja sjukhusets uppförande samt härför anvisat erforderligt anslag, uppdrogs landstingets befattning med nämnda byggnadsverksamhet åt en för ändamålet utsedd byggnadsstyrelse;

3:o) Denna byggnadsstyrelse, som slutförde byggnadsverksamheten i alla delar, uraktlät emellertid att söka lagfart å det för sjukhuset upplåtna området;

4:o) Efter inhämtad kännedom härom beslöt förvaltningsutskottet den 14 augusti 1928 uppdraga åt lasarettsdirektionen att vidtaga åtgärd för lagfarts vinnande å området ifråga;

5:o) Lagfart meddelades härefter den 4 februari 1929, varvid uppskattning av fastighetens värde, efter vilket stämpel utginge, ansågs böra ske till det fastigheten åsatta taxeringsvärdet, 600,000 kronor.

Lagfartsärendet handlades av borgmästaren G. Åkerblom i Örnsköldsvik, vilken vid samma tidpunkt jämväl fungerade såsom ordförande i gemensamma direktionen för länslasarettet och tuberkulossjukhuset därstädes.

I förevarande fall lärer tvekan ej råda, att stämpelavgift skolat beräknas allenast å värdet av tomten vid tiden för gåvobrevet. Då jordområdet vid nämnda tidpunkt sannolikt ej varit åsatt särskilt taxeringsvärde, hade det jämlikt 10 § mom. 3 kungl. förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften tillkommit lagfartssökanden att styrka värdet av egendomen med de bevis och intyg samt övriga upplysningar, som prövats nödiga. Att taxeringsvärdet å byggnader, uppförda efter fastighetsförvärvet, ej skall inräknas i sådant värde, framgår av ett flertal prejudikat.

Talan om återfående av den för högt debiterade stämpelavgiften skulle jämlikt 20 § nämnda förordning anhängiggjorts i Svea hovrätt inom 6 månader från det stämpelbelägningen ägt rum, alltså före den 1 augusti 1929. Att sådan talan ej anhängiggjorts av lasarettsdirektionen torde få anses förklarligt med hänsyn till borgmästaren G. Åkerbloms befattning med ärendet i skilda avseenden. Vad därefter angår förvaltningsutskottets handläggning av samma ärende, har redan anmärkts, att utskottet den 29 juli 1929 fått sin uppmärksamhet riktad på förhållandet vid beredning av lasarettsdirektionens förslag till utgiftsstat för år 1930, och skedde detta på grund av följande anteckning i nämnda förslag:

Extra anslag.

Kostnader för lagfart av tuberkulossjukhusets tomtområden liggande inom Örnsköldsviks domvärjo	6,077: —
Förslagskostnader för lagfart av tuberkulossjukhusets tomtområde liggande inom Själevads och Arnäs tingslags domvärjo	1,000: —

Med anledning härav och då andra handlingar, utvisande ärendets handläggning, ej funnos för utskottet tillgängliga samt utskottets sammanträden pågingo jämväl den 30 juli, varöver justerade protokoll rimligtvis ej kunde föreligga i sådan tid före omnämnda 1 augusti att nödig utredning för talans anhängiggörande inom stadgad tid kunde medhinnas, är det uppenbart, att vare sig förvaltningsutskottet eller utredningsmannen kan tillvitats försummelse i saken.

Av det anförda torde få anses ådagalagt, att vare sig landstinget eller något dess underlydande organ för verkställighet och förvaltning kunna göras ansvariga för det inträffade med avseende å talans utförande om återfående av den för mycket erlagda stämpelavgiften. Ej heller lär lasarettsdirektionen eller byggnadsstyrelsen med fog kunna tillvitats försummelse i saken av sådan art, att därigenom låter sig konstitueras skyldighet för vederbörande att hålla landstinget skadeslöst för den utgivna merkostnaden. Lika litet synes utsikt till framgång vara för handen att i ersättningsfrågan resa yrkande mot rådstuvurätten i Örnsköldsvik, någon dess ledamot eller avliden ledamots sterbhus.

Vid sådant förhållande torde kunna göras gällande, att talan om återfående av stämpelavgift icke kunnat föras i den ordning, som i 20 § nämnda förordning finnes stadgad.

På grund härav föreslås, att förvaltningsutskottet med åberopande av vad sålunda i ärendet anförts och med stöd av innehållet uti 21 § samma förordning ville i underdånig ansökan hemställa, att Kungl. Maj:t efter prövning av föreliggande omständigheter behagade förordna om restitution av vad landstinget i stämpelavgift uti förevarande avseende för mycket erlagt.

 Rätt utdraget betygar:

HELMER LAGERKWIST.

Bilaga.

Utdrag ur protokoll, hållet vid Västernorrlands läns landstings sextioåttonde lagtima möte å rådhuset i Härnösand följande dagar år 1930.

Den 4 september klockan 20.

§ 141.

Uti ärendet nr 20 B 17, angående restitution av stämpelavgift, hade finansutskottet avgivit följande utlåtande:

Till Västernorrlands läns landsting.

Sedan 1929 års landsting uppdragit åt sitt förvaltningsutskott att pröva möjligheten av att till landstinget återvinna det belopp, som landstinget i kostnader för lagfart å de till tuberkulossjukhuset i Örnsköldsvik hörande tomtområden erlagt utöver vad som varit oundgängligen nödvändigt, så har förvaltningsutskottet i skrivelse till landstinget redogjort för av förvaltningsutskottet i ärendet vidtagna åtgärder.

Finansutskottet, till vilket detta ärende för beredning överlämnats, har av handlingarna inhämtat bland annat, att Kungl. Maj:t genom resolution den 20 juni 1930 lämnat av förvaltningsutskottet gjord ansökan om restitution av för mycket erlagd stämpelavgift utan bifall. Utskottet kan icke finna annan utväg för återbekommande av i detta fall för mycket betald stämpelavgift än att motion därom i riksdagen framställas av länets riksdagsmän, varföre finansutskottet får hemställa,

att landstinget ville uppdraga åt sitt förvaltningsutskott att överväga lämpligheten av en hemställa till länets riksdagsmän att genom motion i riksdagen få den för mycket erlagda stämpelavgiften ersatt av statsmedel; samt

att landstinget behagade låta bero vid vad i övrigt i ärendet förekommit.

Härnösand den 4 september 1930.

På finansutskottets vägnar:

E. BERGGREN.

Vad i utskottsutlåtandet föreslagits, blev av landstinget bifallet.

Vid protokollet:

Ragnar Stattin.

Ur justerade protokollet rätt utdraget betygar:

HELMER LAGERKWIST.

